

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. april 2010
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2010-740-0441
Dok.: STC41126

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Gengivelse af forklaringer i straffesager og justering af landsdommernormering) (L 186), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. april 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karen Hækkerup (S).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Gengivelse af forklaringer i straffesager og justering af landsdommernormering) (L 186):

”Vil ministeren støtte, at der i bødesager gives en § 19 bemyndigelse til retssekretæren, til at udføre de sager, hvor der ikke er kommet indsigelse som foreslået af HK i deres høringssvar til L 186?”

Svar:

1. Spørgsmålet om, i hvilket omfang andre ansatte ved domstolene end udnævnte dommere kan bemyndiges til at behandle sager, er reguleret i retsplejelovens § 19. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”§ 19. Fuldmægtige ved byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningssretten kan behandle sager, der hører under vedkommende ret, i det omfang rettens præsident bestemmer det.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen fastsætter regler for fuldmægtiges uddannelse ved byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningssretten.

Stk. 3. Ved byretterne og Sø- og Handelsretten kan rettens præsident meddele andre personer bemyndigelse til at træffe afgørelser efter § 350, stk. 2, og § 477 d, stk. 2, og at udføre faged-, skifte- og notarialforretninger samt faderskabssager, hvis der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder. Personer, der er bemyndiget til at udføre fagedforretninger, kan dog efter præsidentens nærmere bestemmelse træffe afgørelser efter § 490, § 494, stk. 2 og 3, og § 525.

Stk. 4. Ved Tinglysningssretten kan præsidenten meddele andre personer bemyndigelse til at behandle tinglysningssager, hvis der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder.”

Bestemmelsen i § 19, stk. 1, omfatter både dommerfuldmægtige og retsassessorer.

Adgangen til at bemyndige andre personer end dommerfuldmægtige og retsassessorer til at behandle sager og træffe afgørelser fremgår af stk. 3 og 4. Bestemmelserne er udtømmende og giver ikke hjemmel til at bemyndige retssekretærer til at træffe afgørelse i bødesager, hvor der ikke er kommet indsigelse.

2. Det er efter Justitsministeriets opfattelse væsentligt løbende at være opmærksom på, at straffesager behandles så hurtigt og effektivt som muligt hos politiet, anklagemyndigheden og domstolene. Det er samtidig

væsentligt at sikre, at behandlingen lever op til grundlæggende retssikkerhedshensyn i forhold til den person, som er mistænkt for en strafbar handling, og som risikerer at blive pålagt en (bøde)straf.

Justitsministeriet kan i den forbindelse henvide til, at spørgsmål om kompetencefordelingen mellem retternes kontorpersonale og juridiske personale i *civile* sager inden for de senere år bl.a. er overvejet forud for vedtagelsen af lov nr. 450 af 9. juni 2004 om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter (Forenklet inkassoprocess).

I forbindelse med denne lovændring blev der bl.a. rejst spørgsmål om at indføre hjemmel til at bemyndige kontorpersonale til at afgøre visse spørgsmål i forbindelse med fogedrettens indledende kontrol af betalingspåkrav, herunder til at afvise betalingspåkrav, der ikke opfylder lovens krav, jf. Folketingstidende 2003-04, Tillæg A, side 7501, og kommenteret oversigt over høringssvar vedrørende Retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene) for så vidt angår forslaget om en forenklet inkassoprocess, side 13 f.

Retsplejerådet havde i sin betænkning nr. 1436/2004, som lovændringen byggede på, om dette spørgsmål anført, at beslutningen om at forkynde et betalingspåkrav indebærer samme stillingtagen til kravet og sagsfremstillingen som afsigelsen af en udeblivelsesdom, og at beslutningen derfor bør træffes af en jurist. Justitsministeriet tilsluttede sig Retsplejerådets synspunkter og fandt således ikke grundlag for at ændre på den eksisterende kompetencefordeling mellem kontorpersonale og jurister ved domstolene, jf. Folketingstidende 2003-04, Tillæg A, side 7501.

Retsplejerådet anførte endvidere, at i det omfang der ikke rettidigt fremkommer indsigelser mod kravet, giver fogedretten betalingspåkravet påtegning herom. Retsplejerådet bemærkede, at denne påtegning er en rent administrativ ekspedition og derfor vil kunne udføres af fogedrettens kontorpersonale. Retsplejerådets forudsætning for at betegne påtegningen som en rent administrativ ekspedition var, at fogedrettens juridiske personale før forkyndelsen af påkravet havde kontrolleret, at betalingspåkravet ville kunne tillægges retskraft, og at kravet ville kunne tvangsfuldbyrdes, hvis skyldneren ikke rettidigt var fremkommet med indsigelser, jf. Folketingstidende 2003-04, Tillæg A, side 7502.

I modsætning hertil kan behandlingen af bødesager i retten ikke betegnes som rent administrative ekspeditioner. Selv om tiltalte i en bødesag møder til hovedforhandlingen i retten og erkender sig skyldig i det forhold, der er rejst tiltale for, kan retten beslutte, at der skal føres bevis i sagen, hvis det findes nødvendigt, jf. retsplejelovens § 898, stk. 1 og 2, 1. pkt. Endvidere skal retten, i de situationer, hvor tiltalte er uden forsvarer, undersøge, om yderligere oplysninger bør tilvejebringes, og give tiltalte lejlighed til at komme med anmodninger om sagens behandling, jf. retsplejelovens § 898, stk. 2, 2. pkt.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at afgørelser i indenretlige bødesager har en sådan karakter, at de også fremover bør træffes af en jurist (udnævnte dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige, jf. retsplejelovens § 19, stk. 1).